



VAN DE WAARNEMEND VOORZITTER

Begin juni moesten we definitief afscheid nemen van onze voorzitter, Jacques Horsten. Toen ik mijn vorige ‘van de voorzitter’ schreef, was er nog hoop dat de chemokuur succesvol zou zijn, maar -helaas- al snel bleek dat niet zo te zijn. De plotselinge verslechtering van zijn toestand, met ziekenhuisopname en terugtreden als voorzitter, half april, had ons al erg aangeslagen, zijn overlijden schokte ons nog meer. Dat zo vele NMV-leden bij zijn uitvaart aanwezig waren, zegt veel over de waardering voor Jacques, voor zijn inzet en enthousiasme. Een in-memoriam staat op de volgende pagina’s in deze Coolia.

In het bestuur voelen we ons wat ‘uitgedund’ en we zullen Jacques erg missen. We zetten ons in om verder te gaan met de richting en de zaken die hij heeft uitgezet.

Enkele van die initiatieven zijn de actiepunten van de besteding van het Legaat Van Zanen. Veel ervan is meteen door de commissies opgepakt. De Commissie Paddenstoelen en Natuurbehoud (CPN) is bezig met een beheersplan voor het Leemringbos, paddenstoelenreservaat in de Noordoostpolder. Na 10 jaar ontwikkeling wordt bekeken welk beheer optimaal zou zijn voor paddenstoelen, voor de mycologische waarden.

De KarteringsCommissie en de Wetenschappelijke Commissie bereiden diverse workshops voor. In maart 2019 zal een workshop gehouden worden in het kader van het biotoop van het jaar, de heidevegetaties. Onderdeel daarvan is een *Galerina*-workshop, met specialist André de Haan (uit België). Een andere workshop-in voorbereiding, over Gasteromyceten, wordt gekoppeld aan de Floradag 2019. Ook hiervoor zijn buitenlandse specialisten uitgenodigd.

Dichterbij, tijdens de binnenlandse werkweek, is een cursus in voorbereiding over duinpaddenstoelen, in het bijzonder de Vezelkoppen van de kruipwilgen en de Satijnzwammen uit het duin. Speciaal voor de groep nieuwe werkweekdeelnemers zullen alle ‘basics’ aan de orde komen: verzamelen, fotograferen, (veld)notities, microscopie, determineren. Als er aan het eind van de week dan een verslagje ligt, met foto’s, beschrijvingen, een sleutel, dan kunnen we veel geleerd hebben.

Eind juli komt ook een nieuw deel van de Flora Agaricina Neerlandica (FAN) uit, deel 7. Hierin staan de Boleten in brede zin en de Melkzwammen, met sleutels in het Engels en Nederlands. De auteurs, Machiel Noordeloos, Mieke Verbeken, Jorinde Nuytinck, Henk den Bakker en Sietse van der Linde, feliciteer ik hartelijk met deze publicatie!

Ik schrijf dit stukje eind juli; het is erg warm. “De temperatuur buiten is gelijk aan die in mijn droogapparaat” schreef iemand me. Daarbij is het ook nog erg droog, vast net zo droog als in dat droogapparaat. Die droogte is voor ons mycologen nog wel het ergste. De neerslaggrafieken laten zien dat deze zomer nu, eind juli, al droger is dan de record-zomer van 1976. Voorlopig hoop ik er maar op dat augustus kletsnat zal zijn. Tegen de tijd dat u dit leest weten we het ook.

Dat neemt niet weg dat er ook deze herfst weer een uitgebreid excursieprogramma is, meegezonden met de vorige Coolia. De excursie naar het Vragender veen in juli was zeker succesvol, ondanks of misschien juist dankzij die droogte. Ik hoop dat ook voor alle andere excursies.

Tot slot nog aandacht voor het Jubileumsymposium in Doorn op 17 november. Het programma van die dag staat achterin in deze Coolia. Zeer de moeite waard, want waar anders kunt u zomaar kennismaken van moderne taxonomie en ecologie in voordrachten van twee deskundigen. Ik hoop daar weer veel NMV-ers te kunnen begroeten.

AnnaElise Jansen



IN MEMORIAM JACQUES HORSTEN 1946-2018

Op 6 juni 2018 overleed onze voorzitter, Jacques Horsten, 71 jaar oud. Wij wisten dat hij ernstig ziek was; om die reden had hij ook bijna twee maanden daarvoor zijn voorzittersfunctie moeten neerleggen. Toch kwam zijn overlijden onverwacht en onthutsend snel.

Jacques is niet heel erg lang lid geweest van de NMV, hij werd lid in 2012. Na zijn pensionering had hij zich op paddenstoelen geworpen. De NMV kende hij toen nog niet. Maar toen hij er van hoorde is hij onmiddellijk lid geworden en heeft meteen, contant, het contributiebedrag aan de toenmalige penningmeester overhandigd, met de woorden: “Ik betaal meteen, zodat ik het niet vergeet en me ook niet meer kan bedenken”. Een klein voorbeeld van Jacques’ resultaat-gericht handelen.

In die ca. zes jaren dat Jacques lid was, heeft hij een bliksemcarrière binnen de vereniging gemaakt. Dat kwam door zijn instelling: “Vraag niet alleen wat de vereniging voor jou kan doen, maar bedenk vooral ook wat jij voor de vereniging kunt doen.” Dit heeft hij ook veelvuldig uitgedragen. ‘Mycorrhiza-leden’ noemde hij het ook wel: “Leden die iets geven aan de wortels van de verenigingsboom, en die in ruil daarvoor door diezelfde boom gevoed worden. Zodat beide daar beter van worden”.

Jacques handelde daar zelf ook naar. Regelmatig heeft hij gezegd dat er in voorkomende gevallen een beroep op hem gedaan kon worden. Hij gaf gehoor aan een oproep voor het scannen van dia’s en scande in een paar maanden tijds meerdere duizenden dia’s in. Kort daarop werd hij gevraagd om lid te worden van de Werkweekcommissie. Zodoende nam hij in de herfst van 2015 ook deel aan de binnenlandse werkweek. Daar sliep hij, een beetje tot zijn schrik, voor het eerst sinds 30 jaar weer op een slaapzaal. Het was ook de eerste keer dat hij een groep NMV-ers intensief ontmoette.

In diezelfde tijd werd Jacques benaderd met de vraag of hij interesse had om het voorzitterschap op zich te nemen. Ook dat heeft hij positief beantwoord en in februari 2016 werd hij tot voorzitter gekozen.

Jacques koesterde de paddenstoelen. Herhaaldelijk heeft hij gezegd, dat hij in zijn arbeidzame leven schimmels en fungi bestreed – hij werkte in de gewasbeschermingsmiddelen-industrie – maar nu iets goeds voor die schimmels wilde doen. Hij was er dan ook zeer op tegen dat de NMV zich met plukken voor consumptie zou bezig houden: wij zouden dan de enige soortenorganisatie zijn die haar geliefde studie-objecten wil opeten.





Als voorzitter had hij een frisse en onafhankelijke inbreng; door zijn initiatieven kreeg de vereniging nieuwe impulsen. Zijn meest zichtbare initiatief is de nieuwe rubriek “Van de voorzitter” – op de eerste bladzijde van elke aflevering van Coolia.

Kort na de start van zijn voorzitterschap hoorde hij dat hij leukemie had. Jacques schreef daarover zelf: “Desondanks heb ik altijd geprobeerd om me optimaal voor de vereniging te blijven inzetten”.

Zo heeft het bestuur dat ook ervaren. Tot het eind toe heeft hij zich ingezet.

Zijn acute ziekenhuisopname in april kwam als een schok. Een paar weken daarvoor had hij de NMVwebwinkel op zich genomen, een van de PR-taken. Een paar dagen voor zijn ziekenhuisopname leidde Jacques de introductiedag voor nieuwe leden. Dat deed hij gewoon zoals we dat van hem gewend waren, rustig en goed. Meer dan dat hij 's avonds erg moe was, was er toen niet aan de hand. Die uiterst plotselinge verslechtering had hemzelf ook verbaasd, vertelde hij me later.

Toch behield hij zijn opgewekte humeur en zijn humor. Typerend daarvoor vind ik zijn reactie toen ik hem op vrijdag de 13^e april (hij lag toen twee dagen in het ziekenhuis en onderging een zware chemokuur) mailde dat, voor sommigen, deze dag eerder een geluksdag is en dat ik dat ook voor hem hoopte. Zijn reactie was: “En dan lig ik ook nog op kamer 13!!!”

In het bestuur kon Jacques heel direct zijn, hij pakte zaken heel concreet aan, ook de heikele zaken. Hij ging moeilijke zaken niet uit de weg en wilde die netjes afhandelen. Jacques liet dingen niet verslonzen, liet 't niet zo maar lopen, maar heeft steeds geprobeerd om zaken goed en netjes af te handelen. Dat is hem voor meerdere zaken goed gelukt. Jacques hield blijkbaar niet van losse eindjes. Ik weet dat zijn herhaalde oproepen tot saamhorigheid en tolerantie velen echt geraakt hebben.

Tot in de laatste maanden van zijn leven handelde hij de zaken netjes af. Vanuit het ziekenhuis, na die acute opname in april, regelde hij dat het voorzitterschap werd overgenomen en lichtte zelf de andere bestuursleden hierover in.

Hij vroeg om een lijst met huisadressen van actieve NMV-ers, vroeg of iemand van de NMV bij zijn afscheid een toespraakje kon houden en schreef een laatste, kort, voorwoord voor Coolia, waarin hij afscheid nam. De laatste zin daarvan wil ik graag citeren: “Ik doe een oproep aan jullie om naar vermogen deze prachtige vereniging met jullie inzet te blijven steunen. Het ga jullie goed. Jacques Horsten, 5 mei 2018”.

Ook tot het laatst toe behield hij betrokkenheid bij de vereniging, leefde hij mee met natuurberichten en andere paddenstoel-zaken. Daardoor was het gesprek dat hij en ik hadden in die laatste weken toch nog wel een opgewekt gesprek. Dit willen zorgen voor de vereniging is indrukwekkend. Net als de kalmte en rust waarmee hij schreef en sprak over zijn naderend einde. We bewonderen hem daar zeer om.

Het bestuur en velen met ons hebben Jacques ervaren als een goede voorzitter. We danken Jacques voor zijn inzet en voor de zeer plezierige samenwerking. Het is bijzonder jammer dat dat maar zo kort geweest is. Wij gedenken hem met eer.

Namens het bestuur, AnnaElise Jansen